

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

A „KELET” és a „SPORT”
előfizetési díja együtt:
vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy hóra helyben	1 frt 50 kr

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepekét követő napok kivételével a „Sport” minden vasárnap.

Szerkesztői szállás:

Főtér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESEB CZIKKEK DÍJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint és Volger (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest.
Haasensteint és Volger hirdetés köv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. g Budapest szerviztér 6. sz.

Nyitléri czikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Az erdélyrészi választókerületek ujjaalakítása.

II.

Egy pár évvel ezelőtt ugyancsak a „Kelet” hasábjain volt alkalmunk számokban kimutatni, hogy az egyenlő nagyságu választókerületek korántsem nyújtanak biztosítékot arra nézve, hogy a választók közt uralkodó meggyőződésnek hü kifejezője legyen a parlament, sőt az ellen sem nyújt biztosítékot, hogy ne épen ellenkezője legyen többségben azon pártnak, mely nem is a nemzettestben, hanem maguk a választó és szavazó polgárok közt többségben van.

Igy például 12 olyan választó-kerületben, hol ezer ezer szavazó van s mindegyik kerületben kerek számokban beszélve, 100 szavazóval győznek tegyük fel a conservatív képviselők 4 ezer 800 liberalis választó nem érvényesítheti befolyását és képviselet nélkül maradt, a másik oldalon van 10 választó kerület szintén ezer-ezer szavazóval, hol egyhangulag választattak meg a liberalis képviselők, következőleg a húszonkét kerületben 16 ezer 800 liberalis választó küld 10 képviselőt és 720 conservatív választó küld tizenkét képviselőt. Igaz, hogy ezek csak önkényesen felvett számok, de csak példaképen a szászok és horvátok egyhangu választásait tekintve, nálunk is feltételezhetni való mását. Annnyit azonban mindenesetre bizonyít a fennebbi számítás, hogy a választókerületek bármily szigorú kiszabása és a választók bármily pontos részvétele mellett is többé kevésbé meg van hamisítva a parlament. Számadatokkal tudnók ezt kimutatni újabb parlamenti életünkre nézve is, de ennek nem itt a helye. A fennebbiek azert említettük fel cs. pán, hogy a hazánkban uralkodó jelenlegi választási módszer mellett nincs ok rá, hogy a Királyhágnál tuli és inneni választókerületek egyenlőségére oly nagy súlyt fektessen a kormány, mivel a választók meggyőződésének hamisítatlan képviseletése amugy sem érhető el.

Nézettünk szerint ugy a magyar államra, mint bármely államra nézve a választókerületek és census megállapításánál irányadó legfőképp az lehet, hogy oly elemek számára legyen biztosítva a parlamentre való befolyás, melyek az állam biztonságát, egységét semmiféle körülmények közt nem veszélyeztetik. Szándékosan és teljes mértékben kizárni azon elemeket, melyek kellemetlen séget okozhatnak az uralkodó többségnek, megsemmisítése volna az egyenlő jog és szabadság fogalmának, viszont azonban tudva tulnyomó hatalmat adni az ellenséges elemek kezébe, azonos volna az öngyilkossággal.

A mikor arról van tehát szó, hogy az erdélyi részeket lakossághoz arányitva 75 helyett csak 52 képviselő illeti meg s így

netalán arra a számrá reducáljuk a követek számát, a mennyihez a jogegyenlőség elve szerint igényünk lehet, akkor jól gondoljuk meg, hogy mit cselekszünk, mielőtt szándékunkat végrehajtánók.

Az erdélyi részekben ez idő szerint olyan elemek és kerületek tartják kezükben a választói jogot, melyek nagy többsége a magyar állam fenntartására nézve csak üdvös lehet, ha pedig a képviselők számának apasztásáról van szó akkor kizárólag a leg-szükségeseb elemek fosztathatnak meg eddig élvezett jogaiktól. Ez elemek nálunk a kisebb taxás városok és a régi szász székek és városok.

A mi ezen kis városokat illeti, köztük Ilyefalva, Hátszeg, Bereczk, Kolos, Szék, Vizakna valóban kevés szavazóval bírnak (az 1868-iki összeírás szerint Ilyefalvának 247, Hátszegnek 298, Bereczknek 480, Kolozsnak 612, Oláhfalvának 626, Széknek 725, Vizaknának 603 szavazója volt). Nem tudjuk azonban, hogy akkor, midőn a területrendezés magában nem követeli ezen városok képviselő küldési jogának elvételét, midőn ezen kis városok kizárólag hazafias érzelmű magyar képviselőt küldenek, mikor a Királyhágnál tul Selmecz városától, hol 711 választó van, Körmeztől, hol 995 szavazó van, Zentától, a hol 522 szavazó van, nem veszik el a képviselőküldési jogot, nem tudjuk, mi okból estünk annyira rá ezekre a kis városokra és miért akarjuk szántsándékkal a maguk rontására elvesztegetni szerzett jogainkat? A szabad alkotmányáról híres Angliában talán még ma is megtörténik (azt bizonyosan tudjuk, hogy századokon át megtörtént,) hogy olyan választókerületek tartottak fenn, honnan nem csak a lakosság, de az épületek is kipusztultak és a föld birtokosa egy pár társával csolnakkal szállott ki a hely szinére képviselőt választani. Nem tudjuk tehát, hogy miért kell nekünk oly rohamosan sietni a nivellirozással. Szerény véleményünk szerint még van elég időnk rá, hogy Erdélyben egy Oláhország létrejövetele közremunkáljunk.

Mi ugyan megvagyunk róla győződve, hogy ezen kis városok képviselőválasztói jogának megsemmisítéséért az erdélyrészi magyarság kebelében még nem tör ki lázadás, mert csak a magyar állam érkeivel kardoskodhatunk, ezen, elismerjük, eléggé ki nem érdemelt jogok mellett, de mi egyáltalán nem tartjuk az időt alkalmasnak arra, hogy minden kényszerítés nélkül bolygatásának olyan jogok, melyeket az illetők mindig a haza javára érvényesítettek. Van elég gyom, mely egyenes károkat okoz, ezeket irtsa a kormány.

A második terrenumként a képviselőválasztási jogok apasztására, kétségtelenül

legalkalmasabbnak a Királyföld mutatkozik. Itt a rendezés magában már megköveteli a kerületek ujjaalakítását s minthogy kétségtelen az is, hogy területhez és lakossághoz mérve a szászok küldenek legtöbb képviselőt, itt legnagyobb joggal meg lehetne kezdeni a reduciót.

És mi mégis azt mondjuk, hogy a Királyföldön is csak kikerülhetetlen esetekben folyamodjunk a képviselők számának apasztásához. Okunk több van rá. Első sorban sem a külföldön, sem az osztrákok előtt, sem a belföldi nemzetiségek előtt nem kívánunk ugy tenni fel, hogy a szászok háládatlanságáért mi boszt akarunk rajtuk állani és legfontosabb jogaiktól fosztjuk meg őket. Másodszor ugy tudjuk, hogy a szász képviselők még eddig nem okoztak károkat a magyar parlamentben, s mindenesetre egy olyan intelligens elemet képviselnek, melyre egy a miénkhez hasonló országgyűlésnek mindig szüksége lehet. Végül jöhetnek bármily idők, de olyanok nem, a midőn a szász elem megtagadva magában az önfentartási ösztönt, kezét fogjon az őt leginkább fenyegető románokkal; sőt biztosra vehetjük, hogy a mint eddig, ugy ezután is erős oppositio fog élni a szászokban a román törekvésekkel szemben és erre nekünk szintén szükségünk van.

Mindezek folytán a mi véleményünk szerint — egyéni vélemény, mely meghajlik a nyomosabb okok előtt — nagyon elhibázott lépés volna, különösen a mostani körülmények között az erdélyi választókerületek ujjaalakításának kérdését gyökeres reformmá fűni fel. Ez átalakítás nézetünk szerint csak addig terjedhet, a mennyire azt a terület és a Királyföld rendezése kikérülhetelenné tette. Ezentul minden lépéssel csak hazacszunk nyugalmának fogunk ártani.

Sok volna még ugyanezen kérdéshez mondani valónk, de bevárjuk vele az eseményeket, annyit azonban nem hallgathatunk el, hogy mi az ügy érdekében igen észszerűnek tartanók, ha az erdélyi részek képviselői és befolyásos egyénei e kérdésben pártkülönbösg nélkül bizonyos elvekben meg egyeznének, s ha a kormány, mielőtt valamely váratlan törvényjavaslóttal meglepne bennünket, kérné ki és hallgatná meg az erdélyrésziek véleményét.

Justus.

— A keleti vasut ügyében a kormány tagjai tanácskozást tartottak az igazságügyminiszterinban Csemegi államtitkár, s Kozma főügyész részét vévése mellett. A tanácskozás tárgyat azon további lépések képeztek, melyek a képviselőház ismeretes — a törvényszéki vizsgálatra vonatkozó — határozata folytán teendők lesznek. Kozma főügyész azon kérést terjeszté elő, hogy e bűnügy

sincs az ötven éven alól, ki ne lett volna növény-szobába, helyet foglalt végre férje oldalánál.
— Ön megbocsát, szolt ez, pipára gyújtva.
— Oh! bizony! válaszolt Jeffs; én magam nem szoktam dohányozni, de oly számosan vannak öcsém, kik pipáznak, szivaroznak!
— De mondja csak! Mi a patvarért nagybátyja ön valamennyinek? . . .

— Azért, mert mindnyájának tanítója voltam, választott az ősz férfi és mert egymást folytató jó emlékezetben tartottuk meg. Gondolja csak el, mikor az ember ugyanazon helységben ötven éven át volt iskolamester, ugyszólvá atyja mindazoknak, kik körülte élnek, legalább szellemi értelemben véve . . . Nekem hivátosom volt mindig a tanításra; különösen vonzódtam a gyermekekhez, a gyermekkorhoz . . . Épp ezért maradtam agglegénynek . . . Egyetlen család engem nem elégített volna ki . . . Három négy gyermek, vagy akár hat vagy tizenkettő, köszönöm szépen! Nekem több kellett ennél . . . a helységből valamennyi . . . a másoké mind . . . és hogy mindenki egy szeressük egymást, mintha mind saját gyermekeim volnának!

Mi sem tanuszkodhatott, gyöngédebb, atyáibb érzelmekről, mint azon hang és mód, melyel Jeffs bátyja kimagyarázta e reá ruházott nevet.
— Vannak — folytatá tovább — kik születve vannak a zenére, festészetre, én iskolamesternek születtem. Én Denys, Syracusa zsarnoka, kevésbé volt szigorú a maga idejében, nálamnál. Egyetlen utca-gyermek nem volt, ki ne érezte volna az én virágosom élet . . . Egyetlen férfi

— Oh abban nem lesz hiány, erre pompás kilátások vannak — szolt a bíró — és a Knab testvérek az önök főnökei szaz ujan alakuló gyarmat elnökei igen derék emberek!

Ha az ember elgondolja, hogy a békekötés perczében — minek alig egy hónapja mult — a fagyalfák völgyében semmi, de épen semmi sem volt még s valóságos pusztának lehetne nevezni ama helyet . . . és, hogy most már . . . De hagyjuk ezt! . . . Nem akarom elrontani a meglepetést.

vétessék el tőle, de a kormány e kérést nem találta teljesíthetőnek. Az ügyiratok az igazságügyminiszterium egy kiváló hivatalnokának adatnak ki, miután a ház határozata folytán indíttatva érzi magát a per vezetésére vonatkozólag az ügyre közvetlen befolyást gyakorolni.

— A honvédelmi és hadügyminiszteriumok fokozott mérvben foglalkoznak most a lövészsejrással. A meggyök ur beosztása folytán a honvédelmi miniszter intézkedik, hogy az ujonczosági összeírás kerületek az ügyegek területi beosztásával összhangzaltba jöjjenek. Bécsben most egy a két miniszterium által kiküldött bizottság működik.

— A bankkérdésre vonatkozólag még nem történt semmi új lépés egy irányban is. A magyar miniszterium álláspontja az a mi volt: dualisticus bank a majusitipulációk szeint, vagy önálló magyar egybank; ha egyik sem, akkor csináljon egyebet valamely más miniszterium. S a nemzet el is várja, hogy ezen álláspontot a Tisza-kabinet el ne hagyja.

— A pénzügyminiszter egy rendeletet hozza a hivatalos lap, melyben utasítások foglaltatnak az 1876. évi XV. tcz. 56. és 57. §§-ai értelmében való elszámolása és nyilvántartására az intvény-díjjaknak.

A keleti kérdés.

Az orosz pénzügyminiszter lemondása.

Az orosz fővárosból nagyérdemű hírt jelentenek. Reutern pénzügyminiszter hír szerint visszalépett. Lemondásának okáról kétféle verzió kering. Az egyik szerint vámpolitikája miatt német befolyás buktatta meg, a másik hír ellenben azt mondja, hogy Reutern ur a leghatározottabban ellenezte a további hadikészüldéseket, melyek óriási pénzüsségeket nyeltek el. Ezért elvesztette a czár kegyét s le kellett mondania.

A confrentia.

A „Pol. Corr.”-nak jan. 5-ről Konstantinápolyból ezeket írják: Általánosn tulnyomó volt a nézet, hogy az értekezlet tegnapi ülése az utolsó lesz s hogy a porta saját ellenprogramjának fentartása mellett tovább is visszautasítandja Európa javasait. A legkiválóbb török lapok a „Vakit” és a „Bassiret” e tekintetben oly módon nyilatkoztak, hogy a porta elhatározása fellett tovább kételkedni nem lehetett.

Az illető lapok kijelentették, hogy az értekezlet nem lehet jobbát, mint hogy feloszlik. De az értekezlet tegnapi ülése nem állt összhangban a főhivatalos lapok ezen nyilatkozataival. A helyett, hogy a porta visszautasító válaszát ismételte, Savfet pasa a tegnapi ülést azzal nyitotta

— Senki sem lesz követelő — szolt Jeffs. A nyár alig, hogy megkezdődött, hosszú napokra van kilátás, hogy hajlékot építhessünk magunknak. S még ez, isten segélyével megtörténhetnék. Majd csak kün a szabad ég alatt táborozunk s útjuk fel tanyáinkat.
— Hogyan! — kiáltott fel Dederich anyó elszörnyűlköve, — még azok a szegény gyermekek is, kik ott a felső szobában pihennek? Ugyan édes iskolamester ur, nem beszélne el nekünk, mimódon jutották árvaságra szegények?
— Igen szivesen . . . de nagyon szomorú egy történet az.

A bíró és neje közelebb vonták székeiket vendégük felé. Egy az asztalra helyezett lámpa megvilágította jószág arcukat s az öreg iskolamester tisztos ész firtjait.
Jeffs bátya ekép kezdé elbeszélését.

— A helységben mindenki becsülte őket. Derék, példányzerű család volt. Valódi becsületes emberek.

„Az atya Sturm Jakab ellenőr volt a Knab testvéreké. Nejeik magokhoz vették volt még régebb idő óta a nagyobbik leányt, mert Mina kisebb leányuk. Krisztina, ez neve a nagyobbiknak — felügyelt a gyermekekre a fejéremük rendben tartására s birta a két anya teljes bizalmát. Derék szép leány! Különbben majd meg látják önök is, mert most is ott van még Knab-béknál.

Fricz a kóhóknál volt alkalmazva s épen be végezte fonó idejét Mina is, ki úgy hiszik mint

meg, hogy a visszautasítás indokairól expositó olvasott föl. Ez az irat igen ügyesen van fogalmazva s bizonyos hatást tett a delegatusokra, egyszersmind megnyitotta a tanácskozások útját, melyet az egyszerű visszautasítás kihívó módon elzárt volna. E percztől fogva az előbbi üléseken előterjesztett török ellenjavaslatokról nem volt többé szó.

A török meghatalmazottak a nélkül, hogy az európai javaslatok megvitatását jogilag elfogadták volna, tényleg mégis belebocsátkoztak a tárgyalásba. Ez jelentékeny lépésnek tekintetik a pacificatio irányában. Az ülés délután 4 $\frac{1}{2}$ óráig tartott a nélkül, hogy eredményre vezetett volna s azután hétéfőre halasztatott. A dolgok nem igen érlelődtek meg, de másrészt még azon ponton sem állanak, hogy a tárgyalások megszaki-tásától kellene tartani. Meglehet, hogy az új stadium, melybe a török exposé az értekezletet jut-tatta, csak ügyes kisegítő eszköz az időnyerés-re s hogy a törökök végül ismét viszatérnek a „non possumus”-hoz.

Mindemellett az értekezlet tegnapi ülését nem kell nagyon bizalmatlanul megítélni s még mindig van remény, hogy kölcsönös engedmények által végre egyetértés létesül. Egyebekben a helyzet még mindig igen komoly és rendkívül feszült marad. A hadi készülétek és csapatmozgalmak egyre tartanak. Mint hogy a török gőzhajók e észlra több nem elegendők, a kormány három osztrák Lloydgőzöst bérelt ki. A pénzügyi helyzet a készülődések folytán kétségbeesett. A kormány már elköltötte a három millió livres papirpénzt s minthogy semmi hitelle sincs, hét millióval ismét szaporítani kénytelen a papirpénzt.

A „Times” a magyar befolyásról.

A „Times” legújabbban érkezett számának vezércikke azon kérdéssel foglalkozik, hogy miközbe Oroszország békésebb fellépését. A city-lap szerint azon híreknek, melyek az orosz hadsereg készültségéről terjesztetnek, nem lehet nagy jelentőséget tulajdonítani, még ha egytől-egyik valók volnának is. A baj az, hogy Oroszország nem sok hasznót remélhet, ha a portát legyőzni is. „Mikor minden megtörtént — írja a city-lap — a többi hatalmak azt követelnék, hogy a török terület függetlenné tévessék az orosz ellenőrzéstől; és a sat.-pétvári cabinet e tekintetben legnagyobb tevékenységet tapasztalna Ausztria-Magyarország részéről, melynek oly nagy része volt a zavargások előidézésében. Ausztria ha direct ellentállást nem fejtene is ki az orosz elönyomulás ellen, de más tartományok occupatiójával igyekeznék magát compensálni. A két szomszéd birodalom kölcsönös féltékenységös sakkban tartja udvaraik közös ambícióját. A helyzet teljesen megváltozott és már alig emlékezünk rá, hogy a hercegovinai felkelést osztrák rokonszenvek biztatták, és sok panaszt hallottunk, a miért Ausztria megszegte a semlegességét. A parlament mult ülészakának elején Derby azzal vádolta Ausztriát, hogy elhanyagolja a semlegesség kötelességét; a törökök panaszokdáltak Bécsben, mert

egy kis tündér, szerzett már egy, egy kis pénz a házhoz. Sturmóknak volt egy kis megtakarított tőkécskéjük, saját házukban laktak, szerették a munkát egység, jókedv ottval volt náluk, isten áldása pihent e házon. Szóval boldogok voltak.

„Ekkor kitört a háború.

„Oh! ha a királyok és császárok arra méltatnák a népet, hogy kissé alá pillantsanak rá ha meggondolnák, hogy be is kell számolniok, ama sok fájdalomért kiejtett könyört, melybe a homlokokat kerítő babér minden kis szála kerül, soha . . . nem soha nem kezdenének tán akkor háborút!

„De valljuk be, hogy midőn e harc megkezdődött, egyikünk sem tartott semmitől. Mindenkinek volt elégedve a dolgotmenetével, különösen Elzászban. Ország szerte énekeltek a „Marseillaise-t”! Még én is ki a békémbere vagyok éreztem mint pezseg ereimben a régi honfi tűz.

„Mindenki sörte érezte magát jogaiban, és oly teljes biztossággal nézett a győzelem elé!

„S így egyszerre, mint felhőtlen égből alá csapó villám sújtott le a reichshoffen-i s farbai-i szerencsétlenség híre.
„Előbb mindenki kötködőnek mutatta magát. Az lehetni! meg nem történhetett! Fájdalom! bele kelle adni magunkat a nagyon is nyilvánvalóba. A vesztély nőttön nőtt.

Fenyegette voltunk, kezdett tért foglalni az ellenség.

(Folytatása következik)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A KIS MAMA.

Franczia elbeszélés.

Irta:

ESLYS KAROLY.

I.

Gevardmer.

(Folytatás.)

— De hisz ön is nállam marad! . . . szoltát meg öt hangosan Jakab mester, elfoglalja fiam szobáját, ki még most is fogoly odaát a poroszoknál!

E visszaemlékezés elég volt arra, hogy tűnni kezdjen az atya vidorsága; oly forma mozdulatot tett, mintha el akarná odázni a felé szálló borus gondolatokat:

— Ne essünk kétségbe, szolt, reményilem nem sok ideig fog tartani már. Hanem most gyertünk legelőbb vacsorálni . . . Halold feleség! . . . Asztalhoz!

II.

Az iskolamester elbeszélése.

Az estebéd végéhez közelgett.

Gertrud is sok jövés-menés után az ebéd-

Dalmátországból Rodich szláv tábornok kormányzott és a hivatalnokok szemet hunytak, mikor segedcsapatokat és fegyvereket vittek át a határon. De végre valahára felébredt a magyarok féltékenységére és ezen új befolyás annyira módosította a birodalom politikáját, hogy a „hármasszövetség” dacára az orosz udvar kénytelen Ausztria jó hajlamait több, mint kéteseknek tekinteni.

Mohamedán összeesküvés.

A Kaukaszban élő mohamedanok közt erős mozgalom és forrongás észlelhető az utóbbi napokban. Külföldről négy egyén jött a tartományba, kik az ottani mohamedánok közt az összeesküvésnek egész hálózatát szervezték. E négy egyén közül az első: Kasi Mahom, az elhunyt Samil fia, a többi három Muszsza Karduchkabar fejedelem, Szadullah csecsenek főnök és Murtusz-Ali, ki Samil alatt ennek lovasságát vezényelte. Ez agitátoroknak nagy mennyiségű pénz van kezükben, s legközelebb fölkéltet akarnak előidézni a Kaukaszban maradt cserkesz törzsek közt. Az orosz rendőrség tudomással bír az izgatónak a tartományban jelenlétéről, de eddig minden erőfeszítése mellett sem volt képes azoknak nyomára jönni.

A helyzet.

Változatosság kedvéért ma ismét békés színben tüntetik föl a helyzetet a félhivatalos táviratok, s ez újabb reménykedés azon alapszik, hogy a konferencia talált ismét módot az alkudozások folytatására.

A törökök egy európai konzularis bizottságot hoztak javaslatba, mely a török alkotmányok a szláv tartományokban leendő életbejuttatására felügyelne. — A hatalmak képviselői visszautasították ez indítványt, este azonban több konzul a német konzulnál megviselt tanácskozást tartott, melyen állítólag megvitaták az említett török indítványt. — A konferencia legközelebbi ülése a török meghatalmazottak kivánságára csütörtökig elnapoltatott. Mindinkább megszilárdul azon nézet, hogy az ottomán meghatalmazottak egy új tervet dolgoznak ki az egyetértés helyreállítására az Andrássy-féle jegyzék alapján. A konferencián résztvevő államférfiak közt békülékeny hangulat uralkodik.

Meddig fog tartani e „békülékeny hangulat”, az természetesen más kérdés. Maga a félhivatalos „Pol. Corr.” megjegyzi, hogy a porta legújabb föllépése talán csak ügyes kisegítő eszköz, melylyel időt akar nyerni, s később vissza fog térni az eddigi „non possumus”-hoz. — Ha a konferencia tovább akarna menni a török államférfiak által kijelölt határnál, akkor a porta kétségtelenül megteszi, a mit a félhivatalos lap sejt, s annak, a ki többet követel a méltányosnál, csak fegyverrel válaszolhat.

Orosz állapotok.

Az oroszországi állapotokról írják a „N. W. Tgbl.”-nak Párisból: Pétervárról jött levelek a „harmadik osztály” (titkos rendőrség) lázas tevékenységéről beszélnek. Minden nagyobb városban mutatkoznak az ismeretes tábori vadászok, kik a szent inquisitio algnaziljaiként éjjel, sötétben végzik hivatalukat. A pétervári ismeretes kravallhoz hasonló jelenetek, habár nem oly kiterjedésben Kiewben és Kharkowban, s másutt is történtek. Kharkowban plane halottak és sebesültek is maradtak a téren. Sándor császár nagy elégtétellel (?) veszi tudomásul ez állapotokat, s azt mondják igen jó hangulatban van, hogy a végzet így ad oculos demonstrálta a hadipártinak, hogy csaknem lehetetlen — báborut viselni.

Táviratok.

Konstantinápoly, jan. 10. Ignatieff legmélegebben pártolja Andrássy reformjegyzékét, mely a konferenti a tárgyalásainak legújabb bázisa; a porta részéről holnap következnek be az eldöntés. Bizton remélik a consuli ellenőrző bizottság elfogadását. — Beavatottak előre mondják, hogy a meghatalmazottak ultimatumot intéznek a portához, ha ez a javaslatot nem fogadná el.

Bécs, jan. 10. A „Pol. Corr.”-nak jelentik Konstantinápolyból, f. hó 10-ről: A román kormány a török alkotmány 1, 7 és 8-ik cikkéi miatt emelt tiltakozásával szemben a török minisztertanács elhatározta, hogy a román kormány a kérdéses cikkekről oly interpretációt fog adni, mely alaposan megszüntetheti Románia aggályait jövő közjogi viszonyai tekintetében; a porta reméli, hogy ezen elégtétel után elintéztetnek tekintheti a kellemetlen incidenst.

Bécs, jan. 10. Négy havi tanácskozások után ma volt az osztrák-magyar román vámfőkonferencia zár ülése. Husz tételre nem létesült megegyezés; az osztrák-magyar képviselők részéről indítványozott vámtételek szemben a román képviselők jóval magasabb, az érték 7%-nak egyáltalán meg nem felelő tételekhez ragaszkodtak. A specialis tarifa szerint csakugyan nem jött létre; most a diplomatián a sor az alkudozásokat folytatni. — A magyar képviselők ma visszatérnek Budapestre.

Magyar lapok szemléje.

Az „Ellenőr” úgy találja, hogy a jogászyulések hivatása volna emelni a közérzületet a

törvény férfiai közt, felkelteni becságyukat s gondolni arról, hogy a bírói és ügyvédi karban elharapódzó társadalmi bajokon társadalmilag legyen segítve. Ezen munkára azonban eddigi jogászyuléseink még nem értek reá. Fektessenek nagyobb súlyt a gyakorlatra, mint az elvekre és elméletekre. Ne járjanak száz mértfölddel a törvényhozás előtt, hanem számoljanak a tényleges viszonyokkal. Ugyis ez volna a jogeszyulések feladata. A tudomány határainak kiterjesztését nem várja tőlük senki, a mint hogy nem is várták egy jogászyuléstől sem a földön. Okvetlen tenni kell valami életrevalót, hasznosat, hasznosabbat, mint jogászyuléseink eddig tettek. Év év után mulik s a sok jogászai dictio után végre csakugyan fel kell vetni a kérdést, vajjon hát van-e szükség a magyar jogászyulésekre?

A „Hon” előtt nyilvánvaló az, hogy a nagyobb zsiványkodás mindig rosszabb esztendőek befolyása alatt fejlődött ki. Szokás nálunk mindenért a megyei rendszert tenni felelőssé, s most is korántsem halljuk annyit a rablás irtozatosságait emlegetni mint a megyék hasztalanságát, mely ezeknek nyakára hágni nem tud. Pedig hát átéltük már a különböző provizoriumok idejét, voltak kinevezett tisztviselőink, többé kevésbé centralisált rendőrségünk s azért az akút bajok ilyen jelenségeitől nem voltunk kimélve. Ez azonban nem azt teszi, hogy hát megyéink tegyék össze a kezüket, s várják, míg valami felsőbb hatalom segít rajtuk; nekik kell kitépni a gyomot. Az ilyes mi mindig jár némi igazságtalansággal, a normális igazság-szolgáltatás szabványainak mellőzése, de inkább követessenek egyes ily sérelmek el, minthogy mellőztetvén a társadalmi baj orvoslásában a kellő alapossággal, lappangó nyavalyákép fennmaradjon az tovább is s újra jelentkeznek rövid idő múlva.

A „Pesti Napló” megszégyenítőnek tartja, hogy a közös hadseregben nincsenek magyar tisztok. Bécsben a közös hadügyminisztériumban s a döntő katonai körökben, melyek az udvarnál is nagy befolyással bírnak, ránk magyarokra nem hederitenek, sőt irántunk egyenesen ellenséges indulattal viseltetnek, pedig mi vagyunk a monarchiának katonailag főtámásai. Ifjainknak tehát a katonai pályára átvételése egyik főszája legyen a magyar kormány, és törvényhozásnak a hadszervezet új megállapításánál. A czél elérhető lenne: ha a territorialis divíziók behozatának, hogy a tisztikar állandó átszervezésbe lépne a polgári osztálylyal; ha a magyarországi ezredekben behozatnák a legénységgel való érintkezésben a magyarnyelv használatát és a magyar vezényszó; ha az egy éves önkéntesek tisztí vizsgálatát megengednének a tanulás és a felelet magyarnyelven; ha a bécs újhelyi akadémiá mintájára Magyarországon felső tiszti nevelő intézet alapítatnék magyar tannyelvel. Ezeknek kivívása nagy díszre fogna válni a jelen miniszterelnöknek, s igen hasznos volna a monarchiára, hazánkra s a közös hadseregére egyaránt.

BELFÖLD.

Torda. 1877. jan. 10.

(A Dalkör közgyűlése. — Békák.)

(S) A tordai dalkör szokott évi közgyűlését e hó 4-én tartotta meg. Legnevezetesebb tárgya az új tisztikar megválasztása volt. Eredménye következő: elnök Miksa Elek, a megyének köztiszteltesben álló alispánja, alelnök Csekme Béla kir. ügyész, titkár Sinczy Lajos, pénztárnok dr. Wolfi Gyula, hangjegytárnok és gazda Mezei János, karnagy Füzi Ferencz, alkarnagy Iszlai Márton.

Az újonnan választott elnök és alelnök tiszteletére a dalkör f. hó 8-án a „Korona” vendéglőben igen csinos banquetet rendezett, ott volt a főispánon kívül a város összes értelmisége. A vacsora szinte éjjelig tartott, s hogy a kedélyes pohárköszöntések nem hiányoztak, mondanunk sem kell, gondoskodott arról Albert pap ismert jóízű humorával.

Miksa Elek alispánban, ki a közügyek terén már sok és hasznos szolgálatot tett, a dalárda mindenesetre olyan férfit nyert, ki a komoly tettek embere lévén, a dalárdáért és a dalárdával sok nemes szolgálatot tehet s bizonyára tenni is fog. És a dalárdának Tordán fontos jelentősége van. Itt és minden kis városban, hol egy vagy két olvasó körön kívül semmi sincs a mi a kedélyes társas összejövetelekre adhatna alkalmat, a dalárda van hivatala és annak kötelessége a társulást szellemet nemes élvezetek nyújtásával oda fejleszteni, hogy (nem mondom épen itt Tordán, de sok kis városban) annyira divó koremsai mulatságok gyűrűljenek.

Természetes, hogy midőn a dalárda egy város társulást szellemének fejlesztésére, nemesítésére hivatott, annak magának is művészei tekintetben fejlődnie kell és oda szorgalom, önszertartás, kitartás vezet. Ennek kezessége pedig az egylet vezetőjének ügyezzeretete, erélyessége és a kezességet Miksa Elek alispánban teljes megnyugvással fogadjuk és fogadtuk el. — Az érdem biztosít.

A farsangi bálók sorrendjét e hó 20-án a polgári társalkodó kezdi meg. A második bált e hó 25-én az uri kaszinó és a nőegylet együttesen rendezik. A harmadik s valószínűleg utolsó bál febr. 3-án a tűzoltóké lesz. Eredményükről: annak idejében.

Nem hagyhatom említés nélkül azt, hogy az uri kaszinónak olvasó és játékhelyisége egy teremben van. Hogyha lehessen olvasni ott, ahol jobbról, balról kártyának és discurálnak s ha sokan kártyának sokan discurálnak s ha sokan discurálnak: — lármáznak. — Ez olyan baj, melyen a Kaszinó választmányának annál is inkább, mivel módjában áll, az olvasni járó és szerető közönség érdekében mulhatlanul segítenie kell.

Háromszék gazdasági viszonyai.

Székely Gergely felolvasása.

(A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűléseinek egyik székfoglalásán.)

(Vége)

Denuntiálhatnám azt is, hogy kölcsönös tűzkérmentő társulatunk, s a mult korból feltüntetett kárenyhitő szokásoknak csak kegyeletes emléke; ha él, hogy a hitelbankokat póló intézeti tőkék is kereskedői szellem hatása alatt 10% ra vágyakoznak. Szólanom kellene közbiztonsági állásunk hanyatlásáról, s feltüntetni gazdasági viszonyaink csökkenésének szellemi és erkölcsi hatását; de jobb tán, ha nem teritem ki szennyesünket itt. Elmondhatnám szerény nézeteimet a felemlített körülmények lehető orvoslásáról, hacsak azért is, hogy eszméserre alkalmat szolgáltatassak.

De talán már túlságosan kifárasztam becses türelmüket, oly sok kicsinyes részletekre kitérjédek. Ámde hiszen gazdaságunk maga a kicsinyességekkel foglalkozások halmazza. Szemenként szorjuk szét a kis darabokra szakgatott anyaföldre; szemenként fejt ki kalászaiból csépünk a terményeket; kis adagokban fogyasztjuk s árusítjuk el gondallal megtakarított részletét, hogy a jövő reményében ismét hasonlóan osszuk szét fárasztó munkánk szerény anyagi jutalmát. Pedig sajátságos sorsa földmivelő osztályunknak, hogy ily szerény s legbizonytalanabb anyagi jutalom az egyedüli csupán, mire számíthatunk. S míg a társadalmi szerves foglalkozásainak más ágazataiban azok, kik kényelmes pályákon könyvedén gyűjlik a vagyont, fényes kitüntetésekben részesülnek s gondosan egyengetjük, utójokat, melyen haladjanak; mi, kik: az időjárás változó szeszélye szerint most a nap égető hevénnek kitéve majd ázva-fázva munkálunk szakadatlanul, hogy amazoknak izletes táplálékot nyújthassunk; erkölcsi elismerésre nem is számíthatunk, s leggörgöngyös pályákon támogatás helyett újabb meg újabb terhek alatt görnyedezve, csak arról sem lehetünk biztosak, hogy forgulmi tőkénkből ki ne fogvya, tovább munkálódhatunk.

De van az önértékes munkásságnak egy hü kísérője a remény, mely újból meg újból felkeresi foglalkozási közt a békés földmívelést; erőt nyújt verejtékes fáradozásainak, s mint egyetlen jóbarát vigasztal csalódásaink után, s bátorít, ha csüggedünk.

És a remény, még most is azt sugja nekünk: ne csüggedezz. Magyarhon, földének hü munkása, mert nem maradhatnak már hosszú időnk hazánknak csak teherhordozó mostohái: a földmívelés, s leghívebb szövetségese: az ipar. Letelt már a csillámos eszmék utáni kapkodás ideje okultak választottait a csüggesztő anyagi helyzet; nem fogják tovább egyéni versengésekre pazarolni a vesztélybe sodort hon megmentésére hatványosan igényelt drága időt: leszálnak már a fellegező ábrándozás légömbéből s megállapodva az anyaföldön, melyre „apák vére folyt”, megvizsgálják a vészes körjeleket, s tanulmányozva a világtörténetből a miénkhez hasonló senyvedésekben legbiztosb gyakorlati eredménnyel használt orvosszereket; közel hozzák az iparost a földmívelőhöz, s korlátokat állítva fel, mérsékelik a versenyelek oly fokát, mely milliókat tönkre sujt.

Vajha a jó remény ily kecsesgetéseit ne hisztinát meg a komoly való, és a harcai vesztélyek között hü fiai által mindig dicsőben védelmezett hon lassu, de biztos romlását örökre eltávolítaná a jövő!

Jogi rovat. *)

Semmitűszéki döntvények.

1911/876. Tekintve, hogy az 1874. évi XV-ik t.-cikk 1. §-a mindamellett, miként a t. könyvi hatósággal felruházott kir. járásbírságokat tkkvi ügyekben is egyesbírságokká alakította át, azokat az ily ügyek elintézésénél a prtr. 92. §-a ellenére tovább is az 1868. évi 54. t.-cikknek a rendes perbeli eljárást szabályozó fejezetében foglalt, és 145—151. §-aiban körülírt jegyzőkönyvi tárgyalás szabályai követésére kötelezi: a prtr. 85. b) pontja szerint pedig az ügyvéd általi képviseltetés kötelezettsége kifejezetten a jegyzőkönyvi tárgyalásra is kiterjed.

Ebből kifolyólag a kir. járásbírság, mint telekkönyvi hatóságok köréhez tartozó oly ügyekben, melyekben az eljárás s felelővitele néve a prtr. szabályai irányadók, magukat a felek peres eljárásban kivétel nélkül, végrehajtás folyamán alkalmazott felelővíteli beadványoknál pedig, a mennyiben a megelőző eljárás, a rendes eljárás szabályai szerint történt, ügyvéd által képviseltetni kötelesek; miből más részt önkényit

*) E rovatban jövőre a „Curia” értesítő után a legfőbb ítélőszék és semmitűszékek legújabb döntvényeit, pontos kivonatokat a hivatalos lapból és mindazon jogi mozgalmakról hozunk közleményeket, melyek a jogászatot általában s az erdélyi jogászokat különösen érdeklik.

foly, hogy sommás perből felmerült végrehajtási ügyeknél az esetben is, ha a végrehajtás ingatlanokra vezetettvén, az a törvényszék, mint telekkönyvi hatóság által fogantatosított, ügyvéd általi képviseltetésre a felek a felelővíteli beadványait tekintetében nem kötelezhetők.

14866/876. A fél által hiteles alakban alá nem irt, vagy meghatalmazott ügyvéd ellen jegyzőszóval el nem látott felelővíteli beadvány sommás eljárásnál sem fogadható el.

16137/876. Tekintve, hogy az 1871. évi 53-ik t. cz. 19. 57. és 92. §-a folytán, melyek szerint a maradvány földek után járó váltáságtőke a telekjegyzőkönyv birtoklapján bejegyzendő, s a birtokos irányában tekintet nélkül, hogy ugyan arra az ingatlan átruházása ezen bejegyzés előtt vagy után történt-e? egyaránt terheli, a birtokos azonban, ki a váltáságtőke megállapítása után jött birtokba; jogelőde ellen az általa fizetett hátralékok iránt viszeressettel bír, s ekkint a prtr. 472. és 493. §-ai intézkedés, mi a maradvány földek után járó váltáságtőkék és járulékaik iránti végrehajtást illeti, az említett §-ok által hatályon kívül helyeztetnek vendő:

Az ily végrehajtásnál az árverés elrendelését a végrehajtási zálogjog bekebelezése előtt bejegyzett tulajdoni igény nem akadályozthatja; igénylő azonban az árverés elrendeléséről a prtr. 432. §-a szerint értesítendő.

10730/876. A sommás eljárást szabályozó rendelet 51. §-a értelmében a másodbírság helybenhagyó végzése ellen további jogorvoslatnak helye nincs, s az az első bíróság által hivataltól visszautasítandó.

11566/876. Az ügyvédi kamarai tagok a beiratási s tagsági díjakat csak az illető kamara ügyrendének az igazságügyminisztérium által törtétt jóváhagyása után tartoznak fizetni, s így az eme jóváhagyás megelőzőleg kilépett tagoktól sem a beiratási-, sem a tagdíj nem követelhető.

21065/876. Az áru vétel szerződés teljesítésének helyét nem a megvett áru hová küldése iránt későbbi intézkedés, hanem egyedül az átvétel helye szabályozza.

Azon hely bírói illetősége lesz tehát érvényesítendő, mely a kötelevőben átadási helyül volt kitűzve, — habár későbbi intézkedés szerint a megvett áruk máshová voltak is küldendők.

19003/876. A felek meg nem jelenése a tanu kihallgatást nem akadályozván, az hogy a kihallgatás a 2 órai várakozási idő lefolyta előtt fogantatosított s az elkésztett megjelent fölé! a tárgyalás újra fel nem vétetett, az ítélet már előbb kimondva levén, — semmisségi esetet nem képez.

20024/876. Szabályszerű kihirdetés után, az árverési cselekmény érvényességére befolyással nem lehet az, hogy a bebizonyított ki függésze volt, de a hirdetési táblákról eltűnt hirdetmény példányai elő nem állíthatattak.

Annak vizsgálata, hogy az árverezett ingatlanon fekvő terhek törlesztésére mily pénz összeg fog szükségeltetni, a bír. végrehajtó ügyköréhez nem tartozik.

Az, hogy egyes árverezők letett bánatpénzüket az árverés teljes befejezése előtt visszavették — az árverés megsemmisítésére alapul nem szolgálhat, — s az sem, hogy a végrehajtó az árverés folyamata alatt eltávozott, ha ezen cselekmény az árverés eredményére hátrányos következményű nem volt.

Az erdélyi részek mezőgazdaszata érdekében.

(Az erdélyi részi megyékben életbejuttatandó mezőgazdasági szabályrendelet tervezete gr.

Sch. Gy.-tól.)

XI. FEJEZET.

A mezei bírságokról.

(Vége.)

241. §. A pénzbírságok felől az adószedő vagy községi pénztárnok külön számadást tartozik vinni és ezt negyedévenként az előjáró iskolai hatóságnak előterjeszteni. Ha az adószedő nem képes ilyen számadásvitelre, a községi, illetőleg körjegyző tartozik azt vinni.

242. §. Az éknt befolyó bírságpenzek mindaddig gyümölcsözőleg helyezendők el, míg nagyobb községi iskolai alap nem képződött, mindazonáltal azután is az iskolai alap gyarapítására fordítandók.

243. §. A mezei kihágások tekintetében mind a vizsgálat, mind a büntetés elővül, ha az elkövetett kihágástól számítva, három hó alatt a tettes ellen nem indított vizsgálat.

Az elővülés által elenyészett mezei kihágásból eredt kártérítési igények rendes polgári törvény útján érvényesíthetők.

* * *

A határjéző esküdtek esküje.

„En M. N. esküszöm, hogy mint mezei esküd, mindazon kötelességeimet, melyeket nekem a mezeiesküdték számára adott utasítások előszabnak, hiven s legjobb tudásom szerint és lelkiismeretesen teljesíteni fogom.”

Különösen esküszöm, hogy hivatásomban mint mezeiesküdték semminemű ajándékot nem fogadok el és sem barátságából, sem ellenséges indulatból, sem nyereszkezdésből nem fogok tenni

semmit, a mi az utasításokkal és kötelességeimmel ellenkezőnek.”

„Továbbá esküszöm, hogy a mezeiesküdték titkait, melyek velem közölletnek, senki mással nem tudatom, mint csak azokkal, kik mint mezeiesküdték, vagy rendkívüli esetekben mint segítők mellém rendeltetnek s utóbbi esetben csak annyiban, a mennyiben ezt a teljesítendő ügylet megkívánja. Isten engem úgy segítjen!”

* * *

ESKÜMINTA

a mezei-, erdei- és szőlő-védszemélyzet részére.

„Esküszöm, hogy a felügyeletemre bízott mező, szántó, legelő, rét, erdő és szőlők felett folytonosan a lehető legnagyobb gondnal és hűséggel fogok őrködni s azokat oltalmazni, mind azokat, ki ezeket bármilyen módon károsítani, rongálni vagy sérteni szándékoznak, avagy valóban megkárosítják, rongálnak avagy sértének, minden személyes tekintet mellőzésevel lelkiismeretesen fel fogom adni, a szükséghez képest törvényes módon megzalogolom vagy el is fogom, ártatlant hamisan nem vádolandok s nem gyanúsítandók, minden kártételt lehetőleg megtérítendő, az okozott károsításokat legjobb tudomásom és lelkiismeretem szerint följelentendém és megbecülendém, jóvátételeket törvényes úton követelendém, kötelességeim alól előljáróm tudta és beleegyezése vagy kikerülhetetlen akadályoztatás esetén kívül soha magamat ki nem vonandom s a reám bízott birtok fölöl bármikor kellően számolandók. Isten engem úgy segítjen!”

* * *

ESKÜMINTA

a nyájőrök részére:

„Esküszöm, hogy a felügyeletemre bízott marha fölött a lehető legnagyobb gondnal és hűséggel fogok őrködni és azt oltalmazni; esetleges betegségeket, mihielyt azokat észreveszem, a marha tulajdonosa és a közösgéi előljáróság tudomására hozandóm; mindazokat, kik az oltalmamra bízott marhát bármilyen módon megsérteni törekednek vagy épen valóban megsértenék, minden személyes tekintet mellőzésevel lelkiismeretesen följelentendém; ártatlant hamisan nem vádolandók és nem gyanúsítandók; minden kártételt lehetőleg megtérítendő; az okozott károsításokat legjobb tudomásom és lelkiismeretem szerint följelentendém; kötelességeim alól előljáróm tudta és beleegyezése vagy kikerülhetetlen akadályoztatás esetén kívül magamat ki nem vonandom; s a reám bízott jószágról bármikor kellően számolandók. Isten engem úgy segítjen!”

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A dán irodalom a mult év végén érzékeny veszteséget szenvedett. Két jeles költője halt el. Az egyik, Winther Koresztény decz. 30-ikán hunyt el 80 éves korában [Párisban, hol kevés idővel azelőtt telepedett le. Winther nemzeti jellegét s irányát általában kiemelik, s különösen dicsőítik ügyességét, a mint a matrözök életét és gondolkodásmódját rajzolja. A másik elhunyt költő Paludan-Müller, ki decz. 27-dikén 67 éves korában halt meg Kopenhágában. Ezen utóbbi költészete nem volt annyira nemzeti jellegű, hanem inkább speculativ irányu. Goethe s Byronhez hasonló. Némely költeményeiben a görög mythológiát tőkletesen szépséggel tükröztette vissza s általában, ha jobban ismert nyelven irt vala, kora jelesebb költői közé számíttának. Winther és Paludan-Müller a dán nyelv kezelésében is kitűnő kortársaik közül s Dánia e tekintetben kipótólatlan veszteséget szenvedett. Dániáról szólva megemlítjük végül, hogy azon szobor készítését, melyet a nagy meseköltő Andersen emlékére szűl városában Odensenben állítanak fel, s melyre az egész világon gyűjtik az adakozásokat, Hasseriis ifjú tehetséges szobrászra bízta.

— Egy XVII. századbéli ismeretlen magyar költő munkája egy könyvtábla belsejében.

Ismeretes, hogy a régi könyvtézők könyvtábláikhoz gyakran nyomtatványokat használtak anyagul. Nem egy ismeretlen és becses munka került a táblák megvizsgálása és szétválasztása által napvilágra. Így közelebb a nemzeti múzeum könyvtárában, Medgyesi Pál kisebb munkái colligátumának egykoru (1660—70) könyvtábláján régi magyar nyomtatvány mutatkoznak, annak szétválasztása után a következő című munkácska került elő:

Az havasalföldi harcokról való historia.

Ez Havasalföldi Enek

Melyet nem régen szerzenék

Magyarok emberkedének,

Ellenséget megverének,

Istenlőt segítetének.

Prov. 21. v. 31.

Az lo elkészítették az ütközetnek napjára, de az Ur a megtartás.

Author Ioannes B. Köröspataky. Minister Mező-Csavássiensis. Nyomatottatott M. DC. LVI. esztendőben.

A vége: Irtam munkálkodtam, sokat gondolkodtam

Havasalföldében noha benn nem voltam

De kik oda voltak tőlük tudakoztam

Mező-Csavás az hol versekbe formáltam

Ez éneket írák egy fű Ur kedvéért.

A fejeledeknek egyik Urh véjért,

Régi jó Urának emlékeztetért

Ha mi vetek benne ne vessed meg azért.

Ezen nyomtatvány ekkoráig ismeretlen volt. Szabó Károly egy könyvtárban sem találta. Sajnos, hogy a kis nyolczadretű nyomtatvány csak maradt reánk. Megvan az első és utolsó levél, továbbá az a4 és a5 jeggyel jelölt két levél. Ugy látszik, az egész nyolcz levélből állott. Hiányoznak tehát az a2, a3, a6 és a7 jegyű levelek.

Nyílt levél.

Az „Üdvarhelyi Híradó“ t. szerkesztőjéhez.
Tisztelt uram!

Az ön által megindított „Üdvarhelyi Híradó“ f. é. január 6-án keletkezett első számának tárcza rovatában megütődéssel olvasok egy költeményt, mely „Betegségemben“ czimmel s bizonyos Székely Miklósnak, mint szerzőnek, neve alatt jelent meg.

Megütődéssel ismétlem, mivel ama költemény saját művem, mely („A haldokló ifjú“) czim alatt már a „Fővárosi Lapok“ 1875. 201. számában láttott napvilágot.

Mikép történt e szándékos, vagy véletlen félrevezetése a szerkesztőségnek: nem tudom; de mindenesetre hiszem és el is várom: hogy ezért Uraságod lapja legközelebbi számában, — magának a lapnak érdekében — is kellő elégtételt adjon.

Nem egy egyszerű költemény szerzői tulajdonságának lehető elvesztése indított e soraim írására, egyedül csak az óvatosság: nehogy — ha költeményeimet valaha közrebozsátani akarnám — bár mily szűkkörű közönség előtt is, én lehessen vádoló plágiummal.

Kolozsvárt, 1877. jan. 11.

Indali Gyula.

A „KELET“ magán-távirata

Feladatott Budapesten jan. 12. d. e. 11 ó. 30 p.
Érkezett Kolozsvárra jan. 12. d. e. 12 ó. 17 p.
A hatalmak képviselői meggyőződést szereztek arról, hogy a porta hajlandó a discussiora a conferentia javaslatai felett, tehát a conferentia tovább folytatja üléseit.

Mihály orosz herezeg a kaukázusi hadsereg főparancsnokává nevezetett ki. Az angol kormány rosszalja Salisburymagatartását, hogy nem fejezte ki a conferentián határozottan véleményét.

Kossuth Lajos levelet írt czeplédi választóúrhoz, visszautasítja a választást s ragszódik debreczeni fogadásához. Levele további folyamában bírálja a dualistikus bankot, mely szerinte egyik félt sem elégíti ki. A keleti kérdésre térve véleménye szerint az oroszsal a magyar nem tudna küzdeni, de másfelől Solferinéhoz vezetne az orosz barátság.

Montenegroban éhség pusztít.

Simon Elek Kolozsvár város polgármestere királyi tanácsosi rangot kapott.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. jan. 12.

— **A magy. kir. igazságügyminiszter** a marosvásárhelyi ügyvéd-vizsgáló bizottság elnöke az 1877-ik év tartamára Schneider József, helyettes elnöké pedig Geceai János marosvásárhelyi kir. ítélő táblai tanács elnököket nevezte ki.

— **Hamlet**, a brit költődóriás legírásibb alkotása került legnap (január 11.) előadásra a színházban. A címszerepet, mely E. Kovács Gyula kérésztelenül legszébb alkotásai közé tartozik, ezuttal is a legteljesebb hatással játszta. E szerepben ez idő szerint bizonynyára ninos színész szíles Magyarországon, ki E. Kovács Gyulával egy nívauan állana, vagy legalább megközelítne őt. Ő a dán királyból, a világirodalom ez egyik legnehezebb, legmélysebb tragikai szerepéből, oly művésziessé kidolgozott, bevégzett alakot teremtett meg, melyben a jellem egyes vonásai körvonalai és árnyalatai elragadó összhangzatossággal egyesülnek egyéssé egészzé; egy ókori phidiaszi szoborhoz hasonló szépségű alak áll a néző előtt, tele élettél, igazsággal, mélységgel és állatúsággal egyaránt. Egész tanulmányt lehetne írni E. Kovács Gyula ur Hamletjéről, ha behatóan és részletesen akarnók felfogását és játékának kivitelét elemezni és méltányolni; s mégis, még halvány visszfényt sem adnók annak, a mi az eredeti, az ő művészi bevégzettségében. A mi különösen tegnapi ábrázolását illeti: az, mint a hogy költő-művésznünk minden nagyobbabszabú szerepével teszi, újabb momentumot mutatott fel, melyre nézve úgy látszik, Kovács Gyula újabb studiuma alapján a korábbiól eltérő felfogásra jutott. Így például a „lenni és nem lenni“ monológ jelenetét egészen másképp játszta, mint korábban; úgy látszik, Kovács ur, az öngyilkosság nagy problémájára akarta ezuttal visszavinni e misztikus helyet, holtan máskor mint a királyi íngyabátyja meggyilkolására való vonatkozást emelte ki. Mindkét felfogásnak meglehet s megvan a maga drámai és lélektani indoklottsága; szerintünk azonban a korábbi felfogással kivitt játékkülö-

leg indokoltabb, külsőleg a mennyiben t. i. nagyobb hatást gyakorol a nézőre. Az Opheliával való jelenetben is némi kis eltérést, ámbar inkább csak külsőségekben nyilvánulót, láttunk tegnap, ami azonban legkevésbé sem csökkentette émozanatának megragadó hatását. E hatás aztán a Hamlet és a királyné közötti jelenetben, midőn a meggyilkolt király megjelen, és a sirnál Hamlet és Laertes közötti jelenetben érte el tetőpontját. E mozzanatokban valóban olyan magaslaton állott E. Kovács Gyula játéka, hogy a legfáslaltabb, a legközönyösebb néző keble búrjai is megrezenhettek. De a szerep többi részletei is, az egész alkotás olyan művészi magaslaton állottak, mely alatt az est többi szerepírói csak mint jelentéktelen epigonok tűntek föl, a gyöngeség és chablonserűség mindennapiságában. Valóban, csak egy-egy ilyen előadás tűnteti föl a legélesebben, hogy milyen bevégzett művésze van a kolozsvári színháznak, művésze, aki mellett a drámai szakban társulatunk többi tagjai csak mint dii minorum gentium jöhetnek számba, anélkül természetesen, hogy ez a tény reájok nézve sértő lehetne. Utóvégre is minden relativ a világon; s azért lehet nagyon jó színész valaki, mert egy más valakinek a művésze az övé fölött áll. — Aztán főlöleges is regisztrálnunk, hogy E. Kovács Gyula urat minden jelenete után zajos tapsokkal hívták ki a közönség lelkesedése, sőt több helyütt még meg is szaktította jelenetét, a miről pedig az élvezet folytonos zavartalansága érdekében nagyon jó volna leszoknia közönségünknek. A többi szereplők közül Boér Emma asszony (Ophelia), Kassai és Földényi urak (a két sirás) és Szacsavay ur (Laertes) gondos játékát emelhetjük ki. Végül föl kell jegyeznünk, hogy — ámbar nem „Magyar Polgárius“ magas szabásu operet-művészetről volt szó, hanem unalmas Shakspearei tragédiáról — a közönség még sem hagyta egészen üresen a színházat, habár az operet-publicumnak alig egygyede volt jelen. Ugy látszik, közönségünk mégis röstelne egy kissé, ha reá is lehetne alkalmazni Hamletnek ama szavait, melyekkel a színésznek szavallatát fitymáló Poloniusra czéloz: „Nem izlenek annak, csak az üres bohózat és trágár anekdoták.“

— **A „Polgári Dalegylet“** f. hó 6-án rendezett ez évi első dalestélyének bevételé pártól-lagsági díjakból 250 ft. a beléptijakból pedig 220 ft. összesen tehát 470 ft. volt, mivel szemben 269 ft. kiadás áll; s így az estélytisz-tajvédelmé 201 ft. tot tesz. A beléptijeg díján felülfizettek a következőket: Erstler Mihály 50 krt, Szepesi Mihály 1 ft. tot, öv. Barcsai Jánosné 1 ft. tot, Varkói István 2 ft. tot, Hajdu János 50 krt. Walter Endre 1 ft. tot, Bónigni Sámuel 12 ft. tot, Végh József 1 ft. tot, Krizbai 1 ft. tot, ifj. Medgyesi János 1 ft. tot, Bányai György 3 ft. tot, Kis Ferdinánd 1 ft. tot, Zalányi Imre 1 ft. tot, Farkas Antal 1 ft. tot, Bónig János 1 ft. tot, Sugár József ügyvéd 10 ft. tot és Lászlóczy Samu 5 ft. tot, kiknek az egylet választmánya ezennel köszönetet mond.

— **Rozs időkét élünk**, rozsz csillagok jának. A péntek hajnali órákban valóságos záporosunk volt s két izben villámot láthattunk. Vajjon mit jósol belőle a babona: háborút, cholérát vagy rozsz esztendő? Az utolsó! mi is tartunk; ugys kijut nekünk más hol.

— **Az erdélyi gazdasági egylet** igazgató választmánya e hó 15-én d. u. 4 órákor az egyleti irodában ülést tart, melynek főtárgyát a közgyűlés határozatainak végrehajtása iránti intézkedés képezi.

— **A kolozsvári és n. kanizsai távirai** igazgatóságokat, a „N. P. J.“ hire szerint megszüntetik, az illető igazgatóságokat nyugdíjazzák, a titkárokat pedig a keresked. miniszteriumhoz osztják be.

— **Gr. Teleky Gusztáv** a philadelphiai világtárlatról két gépet, u. m. egy kézi erőre szerkesztett tengeri morzsolót, mely a magot azonnal szeli és zsákolja s a csutkát külön kihányja és egy egészen vas váltókéket rendelt meg, s ezeket egyenesen a kolozs-monostori gazdasági intézethez küldette. A morzsoló és működése az említett tanítézetnél bármikor megtekinthető.

— **Petőfy Sándornak** az erdélyi muzeum számára megvételni szándékoltsz carrai márvány melszobrára újabb a következők köztük be adományokat: gróf Haller Ferenc Fejéregyházról 5 ft., Bátorfy Lajos Kanizsáról a zalai Közlöny gyűjteményeként 2 ft. Hamilár K. Rimaszombatból 2 ft., Saáry Etelka k. a Dunavacsáról beküldött 11 ft. 50 krt, mely összeghez járultak 1—1 ft. Balla István Tóth Dezső Szűcs István urak és Deutsch Emma s Csikayné úrhölgyek, 50—50 krral: Sente kálmán és Mécsáros Károly urak és Schvarcz Ida Varga Etel, Tóth Károlyné, Matolcsy Kaolin, Saáry Etelka úrhölgyek, Bruch Berta, úrhölgy 80 kr, Beszédes Gyuláné úrhölgy 60 kr, Basch Lizzi, Kis Áronné Kardosné, Péter gáborné úrhölgyek 40 krral, Félgyházáról beérkezett 10 ft. melyhez W. J. 2 ft., Almásy Kálmáné úrhölgy 6 ft., Almásy Erzsébet és Mari k. a. 1—1 ft. tot járultak. Königin-májor János ur küldeménye, Zalaegerszegről 1 ft. Horváth Miklós úr 1 ft. Benke Róza k. a. tól Szegedről vettként 1 drb. aranyat. Összesen 32 ft. 50 kr, és egy db. arany. Az eddig kimutatott 60 ft. 65 krral együtt 93 ft. 15 kr és egy arany. Tóth Kálmán, a Petőfy-melszobor-bizomány pénztárnoka Budapesten Athenium épület.

— **Rejtélyes hírt közöl** a „Debr. Ellenőr.“ E szerint terhelő okokból elfogták Péter Jakab debreczeni vendéglőst, nevével együtt. Péternek 1866-ban saját beismerése szerint alig volt 100 ft. megtakarított vagyona, s ma készpénzben és fekvőségekben 18—20 ezer forint teher nélküli vagyonnal bír. E hirteleni meggazdagodásnak Petrisin Jakab és neje a megejtett vizsgálaton nem tudják elfogadható forrását megnevezni, s majd a további vizsgálat, — melyet most már a királyi törvényszék osztóköz, fogja kideríteni, hogy azon nagy és súlyos büntetett, melynek gyanuja alatt az elfogott áll, valóban ekkö-vette-e, vagy nem.

— **Az időjárás szeszélyei.** Mintha a természet rendje megbomlott volna, oly híreket hoznak a lapok. Mármárosból írják hogy ott egy a levegőben repülő cserebogárt s egy virágzásban indult kőrtéftát láttak. Kés márkáról írják hogy ott a hideg és meleg mesés gyorsasággal váltakozik. December végén még vigan korcsolyáztak a befagyott patakokon; január elején pedig már hire-pora sem volt a jégnek. A hófok azóta 5 és 10 közt váltakozik. Tapasztalt emberek rossz és beteges esztendőt jósolnak. Egy morva lap pedig jelenti, hogy Morvaország egy helységében a cserenyefák virágognak. N.-Váradon egy baeczkfa szintén kivirágzott.

— **Az egyetemi** polgárság küldöttsége ellen intézett trieszti tüntetésről egy szemtanu hazánkba, Triesztből a következőket írja az „E-senek. Ott voltam nézni és üdvözölni a távozókat, jól szemügyre vehettem, a demonstrálókat. Az utczai gyerekeken kívül, kik a narancshéj és megfoghatóbb — szeméttmaradványok összegyűjtésében nagy buzgalmat fejtettek ki, leginkább a dalmát partokról és Horvátországból toborzott matrózlegények és a hajóterhek berakásánál és kihordásánál közreműködő úgynevezett „vagabundok“, többnyire szláv eredetűek, s jobbadán illyek, képeztek a zenekart, mely nyárogásával, ordítózásával, füttyölésével és sokszor trivialisan káromkodó kifejezéseivel akarta boszantani ifjainkat. Volt azonban köztük néhány intelligens és az egész scandalumot vezetni látszó egyéniség is; de a mi leginkább feltűnt s leginkább megbotránkoztatott, a parton lézengő rendőrök részint bátorító rohógésszel, részint egyenes részvétellel iparkodtak lendíteni a tüntetés mooskos ügyén. Triesztben nem is csinálnak a viszonyokkal ismerős körök semmi titkot abból, hogy a csőcselékben résztvevő intelligens sebb kinézésű és vezetőknek látszó emberek vagy titkos rendőrök, vagy a granicsár főtisztok omladinista hívei és kémei voltak, s azért nagy is az elknseredés a tisztos emberek közt „a város ily megbecsztelenítése miatt.“ Vizsgálatlomsra szolgált a piszkosságok között, hogy a fiúk mokányul viselték magukat. Jó magyar vérű daczczal nézték le a tömeget, a mely ugyan ez által még inkább telingerült, de viszont a triesztiek nem győzik dicsegni, mily bátor legények. „A legtöbb nemzet fia elbujtak volna“ mondták fenhangon a társalkodók és hozzátették „a magyarok azonban nem adták meg ez elégtételt a lármaezeknek.“ A fedélzetlen álltak szilárdul, s még egyenmelyikök a hangosabb kiáltásra „le a barbárokkal“, „le a törökbarátokkal“, „halál a szlávok elenségeire“, meghajta magát megvetőleg vagy kalapjával intett gunyosan.

— **Nagymérvű sikasztás.** Egy távirati tudósítás szerint a kievi magán kereskedelmi bankból 900,000 rubelt fizetett ki magának valaki persze a maga utalványára. A magyar bankok nyelvén ezt jelenti sikasztott és megszőkött.

— **A mi az oroszoknak** megtetszett és pedig olyasmi, a mi nekünk is tetszik. Egy magyar vigjátékról van szó, melyről a „F. L.“ a következőket írják: Egy orosz író, (ha nevét a hirküldő jól jegyze föl: Simanoff) a bécsi orosz követtség útján a magyar belügyminiszteriumhoz folyamodott engedélyért, hogy Tóth Kálmán „Nők az alkotmányban“ czimű vigjátékát lefordíthassa. Az orosz író magyarországon áttutázásban látta e vigjátékot, (lehet: hogy szerb előadásban, mert az újvidéki szerb színtársaság vigjátékot, gyakran előadja), s annyira megtetszett neki, hogy most az orosz színpadokon akarja bemutatni. Természetesen, hogy a belügyminiszterium az orosz író óhajátssa ellen semmi kifogást nem tehetett.

— **Egy légebe röptett ház.** Kirchheimben Württembergben Heim nevű városi adószedő házat f. hó 2-án reggeli 3 és 4 óra között légeberőptették. A ház lakói, számszerint haton csodálatosan módon megmenekültek, de az épület egészen összeomlott. A gaztett elkövetője még eddig ismeretlen. A városban azt hiszik, hogy a tettes boszúból követte el embertelen merényletét.

— **Midhat** basáról érdekes és jellemző adatokat közöl a „Gegenwart“. Ezek szerint Midhat basa politikai egyéniségét nem annyira a reformtörekvés, mint inkább a moszkvai kormány iránti föltétlen gyűlölet jellemzi. E gyűlöletmár többször kimutatta. Egykor mint Bulgária kormányzója több pánszláv ízgatót fogatott el, s végeztetett ki. Ignatiev e hirtörőtpanaszra ment a nagyvezérhez, ki távirati uton hagyta meg Midhatnak, hogy az elfogottakat ne bántsa, míg Konstantinápolyba jelentést nem tesz, s onnan megfelelő utasítást nem nyer. Midhat táviratilag azt válaszolta: „Ma két bűnös fogatott el, elítéltetett s kivégeztetett. Jelentés megy.“ Ignatieff dühös volt. Oly nagy volt hatalom érzete, miszerint alig

hitte, hogy török így egyén is tehet. Ali nagyvezér az orosz követ további sürgetéseire új, hatásosabb táviratot küldött Midhatnak. A válasza ez volt: „Ismét két bűnös itéltetett el s végeztetett ki. A jelentés postán megy.“ Ignatieff újból lépést tett. s Ali ezt táviratozta: „Megtiltom önnek, hogy bármít tegyen letétel s súlyos büntetés terhe alatt. Elvárom a távirati jelentést.“ Midhat rendithetlen volt. „A jelentés gyors futárral elment.“ táviratozott vissza. „A magyarázatok kielégítők lesznek, a fenyegetett nyugalom helyre van állítva. Épen most végeztettem ki az utolsó 4 bűnöst.“

— **Az „Erdélyi Gazda“** 2-ik száma a következő érdekes s változatos tartalommal jelent meg: Az „Erdélyi Gazda“ és közönsége. — Pár szó a méhészet köréből. — Sertés-ölés körüli teendők. — Legujabb találmány virágcserepek. — Vajjon hasznos állat-e a nyul? — Gazdánk figyelmébe ajánlv. — A hordók hitelesítése ügyében. — Lovaink tunyasága. — Tojást egy éven túl eltartani. — Hordódugókat tartóssá tenni. — Utánzásra méltó példa. — Egyleti mozgalmak: Választmányi ülés 1877. január 5-én. — Kögyűlés 1877. január 7-én. — Meghívó. — Helyreigazítás. — Mellékleteink. — Piaci árak. — Hirdetések. — Előfizetheti Kolozsvárt, az „Erdélyi Gazda“ kiadóhivatalában évenként 4, fél-évenként 2 ft. jával.

Kivonat a hivatalos Értesítőből.

— Smotzer György k.-fehértvári ruhakereskedő ellen folyamatban volt csődeljárás a vagyon felosztása folytán megszüntetett.

— Szamosújvári Patai Péter és neje összes vagyona felett csődeljárás megnyitott.

— A n.-szebeni kir. tsvszéknél s a naszódói kir. járásbírósnál egy-egy inoki áliomás betöltendő.

— Braun Mór kolozsvári építész, elmebetegségi miatt gondnokság alá helyeztetett, s gondnokul Orbán József nevezetett ki.

— Goll és társainak Ruben Lázár elleni ügyében. ez utóbbinak csomafái ingatlanai jan. 19-én eladatnak.

— Tolnai Gábornak Horváth Ferenc elleni ügyében ez utóbbinak 45024 frtra becsült n.-erneyi ingatlanai febr. 27-én becsáron alól is eladatnak.

— Répöli Ferencnek Istok Mihály és Bardóczi Pál elleni ügyében, ez utóbbiaknak agyalfalvi ingatlanai január 29-én becsáron alól is eladatnak.

— Id. Gajzágó Antalnak Oláh Károly és neje elleni ügyében, ez utóbbiaknak valesi ingatlanai jan. 22-én becsáron alól is eladatnak.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, szombaton január 13-án. 1877.

Bérlet

Előszór.

Az új peleskeiek.

Legujabb, nagy népies bohózat 5 felvonásban. Irta Tinody Lajos. Zenéjét szerze Erkel Elek.

Kezdeté 7 órákor.

Napi árak: Közép páholy 5 ft. Alsópáholy 4 ft. Felső közép- vagy betűs páholy 3 ft. 50 kr. Felső páholy 3 ft. Emeleti erkélyülés 1 ft. 50 kr. Földszinti támlászek és alsó erkély 1 ft. Földszinti 1-ső rendű zártsek 1—6 sor 80 kr. Földszinti 2-od rendű zártsek 7—13 sor 70 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Karzati számozott ülőhely 40 kr. Karzat 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Erdélyi piacok árjegyzéke.

— **Beszterce** piaci árjegyzék 1877. jan. 9-én: 1 hectoliter tisztabuza 7 ft. 50 kr., elegybuza 4 ft. 60 kr., rozsa 4 ft. 50 kr., zab 2 ft. — kr., törökbuza 3 ft. — kr., paszuly 1 ft. 12 kr., pityóka 2 ft. 40 kr., 1 liter borsó 12 kr., kilogram marhahus 28 kr., 1 kgr. széna 2 ft. 60 gr., 1 kalangya zsupszalma 2 ft. 20 kr., alomszalma — ft. 90 kr., egy méter kemény tűzifa 3 ft., 20 kr., rizs 30 kr., gyöngykása 25 kr., lencse — kr., köles 18 kr., burgonya 2 ft. 40 kr., kőso 9 kr., disznózsír 1 ft. — kr., szinzsír 70 kr., bors 1 ft. 4 kr., hagyma 4 kr., fokhagyma 8 kr.

— **A gy.-fehértvári** piaci árjai jan. 6-ól 1877. Egy hectoliter tisztabuza 8 ft. 50 kr., elegybuza 7 ft. — kr., rozsa 5 ft. 80 kr., zab 3 ft. 10 kr. 100 kgr. széna kötve 3 ft. 50 kr., kötött len 3 ft. 40 kr., alomszalma 1 ft. 70 kr., zsupszalma 2 ft. 50 kr. Egy liter borsó 2 ft. lencse 24 kr., paszuly 9 kr. Egy liter konyhaliszt 22 kr. Egy kgr. marhahus 38. Egy köbméter fa 3 ft. — kr. egy hectoliter pityóka 3 forint 75 krajczár, egy kgr. disznózsír ft. 96 kr. szinzsír — ft. — kr. Bors 1 ft. 4 kr., hagyma 14 kr., fokhagyma 24 krajczár.

— **M.-Vásárhely** piaciárjai jan. 4-ől, 1876. Egy hectoliter tisztabuza 7 ft. 50 kr., rozsa 5 ft. 50 kr., elegybuza 4 ft. 06 kr., zab 2 ft. 50 kr., 100 kgr. széna 2 ft. 20 kr., alomszalma — ft. 40 kr., zsupszalma — ft., 60 kr., egy köbméter fa nem usztatott 3 ft. 80 kr., usztatott 2 ft. 30 kr., egy kgr. fagygyugygya öntött 60 kr. nyújtott — ft. 58 kr., marhahus 34 kr., konyhaliszt 12 kr., Rizs 32 kr.,

1 liter gyöngykása 32 kr. borsó 16 kr., lencse 16 kr., paszuly 14 kr., köles 16 kr., egy hectol. burgonya 2 ft. 80 kr., 100 kgr. savanyu káposzta — ft. — kr., egy kgr. só 9 kr. disznózsír — ft. 90 kr., szinzsír 1 ft. — kr., bors 1 ft. — kr., hagyma. 10 kr., fokhagyma. 20 kr.

— **Sz.-Régeni** piaci árak 1877. jan. 4-ől, egy hectoliter tisztabuza 8 ft. 70 kr., rozsa 6 ft. 40 kr., elegybuza 6 ft. 60 kr., zab 2 ft. 70 kr., 100 kilo széna kötve 3 ft. 30 kr., alomszalma 1 ft. 40 kr. zsupszalma — ft. — kr., egy köbméter fa usztatott 2 ft. 40 kr., 1 kilogramm fagygyugyerlya öntött 64 kr., marhahus 32 kr., konyhaliszt 10 kr., rizs 36 kr., 1 liter gyöngykása 28 kr., borsó 16 kr., lencse 20 kr., paszuly 6 kr., köles 15 kr., hectoliter burgonya 4 ft. 50 kr., klgr. kőso 8 1/2, kr., disznózsír 1 ft. 30 kr., bors — ft. 90 kr., hagyma 6 kr., fokhagyma 30 kr.

— **A n.-enyedi** piaci árjai jan. 4-ől 1877. Egy hectoliter tisztabuza 8 ft. 50 kr., rozsa 6 ft. — kr., elegybuza 6 ft. 50 kr., zab 1 ft. 40 kr., 56 kgr. széna 3 ft. 20 kr., alomszalma 1 ft. — kr., zsupszalma 1 ft. 20 kr., egy köbméter fa 2 ft. 35 kr. egy kgr. marhahus 26 kr., konyhaliszt 20 kr., rizs 40 kr. disznózsír — ft. 90 kr., Bors 1 ft. 12 kr., hagyma 6 krajczár, fokhagyma 8 kr. Egy liter borsó 12 kr., lencse 15 kr., paszuly 7 kr., köles 21 krajczár, egy hectoliter burgonya 3 forint 75 kr.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzetéről január 10-éről.

Gabona	F a j	Ára 100 kg.	
		tól	ig
		ft. kr	ft. kr
Buza	bánsági tiszavidéki pestvidéki fehérmegyei bácskai	12 30	— —
		11 75	— —
		12 35	— —
		12 30	— —
Rozs	magyar	9 80	10 —
Árpa	takarmány malátá	6 45	7 —
		7 20	7 55
Zab	magyar	7 70	7 90
Tengeri	bánsági másnemű káposzta	5 95	6 05
		5 50	5 80
Répeze	bánsági	— —	— —
Köles	magyar	5 45	5 95
Szokvány (Uszacs)	buza tavaszra szállítandó Szept.—Oktre szállítan. tavaszra szállítandó	12 75	12 80
	rozsa Májusra—junia szállit. káposzta Aug. Szept. szál.	6 70	6 80
	repcz. „ bánsági Jul. Aug. szállit.	15 50	15 80
Szesz (ny.)	100 liter százalékként.	36 1/2	31 1/2

Távirati tudósítás bécsi tőzsdéről.

Január. 11-én 5% Metaliques 61.85. ft. Kamat — — 5% Nemzeti kölcsön 67.65. ft. Arany járadék —. — 1860-iki államkölcsön 7420 Bankrészevények 112 75 Hitelrészevények 813. — London 141,10 Ezüst 11480. Cs. kir. arany 596. — Napoleon'd'or 1000/100 mark német-értékű 61.80

Urbéri kötvények: Magyarországi 12.550. Temesi 73.75 Erdélyi 72. — Horvátországi 61.50

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Békésy Károly.

Nyíltér*)

A vajda-hunyadi hanversenyhez.

Felette sajnáljuk, hogy a rendezőség megbizottja Hajtman Pál ur, annak határozata daczára a felül fizetéseket hirlapilag, mint az a n. közönségnek ígérve volt nem nyugtázta a miért jelen sorainkkal bocsánatot kérünk és az elmulasztott hibát ezennel helyrehozunk.

Felülfizettek a következő urak; Petko 20 kr., Acker 5 ft., Pilsch 40 kr., Fúzi 20 kr., Cseh 20 kr., Caucs 1 ft., Kutján 20 kr., Straus Adolf 1 ft., Straus A. 20 kr., Szabó 2 ft., Szabó Miklós 1 ft., Gall 20 kr., Beou 20 kr., Böhm Roza 40 kr., Butsy Béla 20 kr., Hofmann 3 ft. N. 20 kr., N. 20 kr., N. 20 kr., Oblatek 25 kr., N. 20 kr., Kelemen Verner 20 kr., Farkas 20 kr., Kellermann 20 kr., Boldin 20 kr., Goláné 20 kr., Pukor 20 kr., Musa 20 kr., Décsi 1 ft., Danilla 20 kr., Reiprich 20 kr., Köllő 20 kr., Popovics 20 kr., Glasbrenner 20 kr., Pataky 20 kr., Valler 20 kr., Veres 10 kr., Deutsch 20 kr., Török 20 kr. összesen 21 ft. és 20 kr.

Még a férfi karnak is sietünk hálás köszönetünket nyilvánítani szép énekéért, mert hisz ez képezte egyik legjobb számát a műsorozatnak.

Beküldetett: Mindazok érdekében, a kik emésztéshányban, gyomorgörbesben, hányásban, puffadásban és gyomorégásban szenvednek, a dr. Miller-féle óv-balzsamot göröskök ellen, mint próbált és kitűnően ható szert a legmelegebben ajánljuk.

*) E rovat alatti közleményekért nem vállal felelősséget. Szerk.

Hivatalos.

Szám 1. — 1877.

(13)

(3—3)

Hirdetmény.

A kolozsvári tekintetes kir. törvényszék múlt évi december hó 31-én 12,925 sz. a. kelt végzésével, a „Tamási testvér” vagyonbuktott cég csődtömegéhez tartozó értékpapírok és activ követelések árverezése elrendeltetett.

Miről árverezni szándékozik oly hozzáadással értesítettnek, miszerint az árverezésnek irodai helyiségben (bel-az-utca 5 sz. a. I. emelet) leendő foganatosítására, határnapul folyó évi január hó 31. diki napja délelőtti 9 óráját tűztem ki és hogy az árverezési feltételek, valamint a csődleltár nálam a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1877. évi január hó 8-kán.

DORGÓ ALBERT. kir. közjegyző.

Nem hivatalos.

Nyilvános árverés.

A Muchmayer A. hitelzői által törvényesen lefoglalt összes gazdag árutár, mely áll mindenem (4—10) vászon, asztal- és ágynemű, szövet, mider- fehérnemű-cikkiből sat. Továbbá nagy választékú

férfi-, nő- és gyermek-fehérruhából,

portállal s a teljes boltzerelvényével együtt, a Muchmayer A. fele üzlethelyiségben, Leopoldstadt, Taborstrasse 9, törvényes becsár szerint végleg eladatik. A két és k. hites becsár által készített becsár jegyzőkönyv az üzlethelyiségben mindenki megtekintésére ki van tűve. Az összes cikkek folyó számmal vannak ellátva, s a jegyzőkönyvben összhangzó számmal megjelölve. A ki-rakatokban elposztott cikkek nagy mennyisége, különben biztosított jó karban, melyek állnak férfi- és gyermekharisznákból, hölgy- és leányharisznákból, férfi gallérból és kézelőkből, hölgygaritúrákból, kötényekből, selyemkraváttikból, főkötőkből, újjasokból, gamaslikból, posztó és se-lyemkészttyűkből, fehér és színes szőllű vászon és batizst zsebkendőkből és sok más tárgyból, darab és pár száma átlagosan

10 kr., 20 kr. és 30 kron áron eladatik. Fehér és színes perkalí, vászon, csinvat- és oxford- marad-ványok telárban.

Az egész többi árutár minőség szerint három részre van osztályozva és becsülve, s az itt alább megnevezett cikkek mindegyike az I. minőségben, közepesen, átlagosan 75 kr., a II. minőségben, finom, 1 ft 50 kr., a III. minőségben, legfinomabb 3 ft 50 kr. darab, vagy tucet száma eladatik. Minden itt említett cikk ára tehát az

I. minőségben csak 75 kr., a II. minőségben csak 1 ft 50 kr., a III. minőségben csak 3 ft.

Egy fehér shirting férfiak, sima vagy hajtott élvel; egy valódi színű perkalí férfiak, leg-több mint; egy angol oxfording, biztosított valódi szín; egy vászon férfiak, korozsal vagy pánitál; egy fehér és színes téli tricóúja; egy kötött téli struktúra (Nordpol); hat és tizenkét pár fehér vagy tarka téli harisnya; hat vagy tizenkét pár háromszoros legújabb szabású gallér; három vagy tizenkét pár legjobbmínőségű férfikézfél; tizenkét színeszálú battisztsebkendő; hat valódi finom leuzsebkendő; hat elegáns szegélyű angol battisztsebkendő; egy legjobbmínőségű gazdagon díszített hölgying; egy gazdagon díszített nőtárgy legjobbmínőségű; egy finom és elegáns legjobbmínőségű hálórés; egy shirting szoknya kül-lönféle nagyságban; egy elegáns legjobbmínőségű 1.31 mider (a derek nagysága feladandó).

Ezen cikkek mindhárom minőségben kaphatók és pedig az I. minőségűek 75 kr., a II. minőségűek 1 ft 50 kr., a III. minőségűek 3 ft 50 kr.

Különféle becsárban:

Meleg parkét-nadrágok, parkét-újjasok, zsinorparkét-szoknyák 1 ft 25 kr.
Angol flaneliszoknyák mindenféle színben 2 ft 75 kr., legfinomabb flanel-pongyolalakabók 10, 12 és 15 ft.
Damaszt asztalneműek, vagy színes kávéterítékek hat személyre 3 ft — kr.
% széles caérnászok, kőzónatok, vagy valódi színű vászonágy-neműek (30 rőf) 6 ft — kr.
% széles finom rumburgi vászon 23 méter, vagy 6 rumburgi varrás nélküli lepedő 14 ft — kr.
50 és 54 rőfös % széles hollandi, vagy rumburgi vászon 15, 20 és 25 ft.
Vidéki megrendelések utánvétel mellett minden irányba pontosan teljesítenek.
Czím: An die Geschäftsleitung der A. Muchmayer'schen Liquidation, Bécs, Leopoldstadt, Taborstrasse 9. sz.

Vizsgálatok meg mindent, s tartások meg a jót!

Számtalan esetben jónak bizonyult, s orvosi tekintélyek és magánosok által kitüntetett gyógyszer.

Dr. Miller moh-nővényedve.

Leghatásos szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkáság, rekedtség, kezdődő tüdővész, továbbá gyermekek számarhurta ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyul va. — Egy üvegtégely ára pecsét és használati utasítással 3 nyelven 50 kr.

Miller őrbalsama görcsök ellen

Törvényes vegytani-elemzés szerint 1868. április 8-áról a növényország leghasznosabb neméből, a legszorgalmasabban készítő, erősítő és üdítő hatású foga messzire kitünően ismerte a gyomor és végbél nyálkásága, emésztés hiány, gyomor-gyengeség, görcsös gyomorháj, vérhas, puffadás és köhögésközpontok ellen. Ezenkívül leghatásos és legerősebb szer hosszúság és kimerítő betegségek ellen. Eredeti horganykúpakkal, pecsét- és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 ft 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr.

Valódi minőségben a következő rakományok kaphatók: Kolozsvárt valódi minőségben egyedül kapható: ENGEL J. és VALENTINI A. gyógyszerészeknél Aradon: Tönnies A. és társa fűszerkereskedésében. Baróthón: Lebizky M. gyógyszerésznél. Beszterczen: Kelp F. nél. Szászvároson: Reckert C. gyógyszerésznél, Gyula-térvárról: Fröhlich F. gyógyszer. Csikszendrén: Leicht F. keresk. Décsen: Krémer J. keresk. Fogarásban: Steinburg J. gyógyszer. Hátszegben: Mátéfi B. gyógyszerésznél. Szebenben: Reissenberger F. A. és Albrecht A. nél. Kézdivásárhelyen: Fejér L. keresk. Kolozs. Brassóban: Jekelius F., Kugler Ed., Fuhrmann C., Fabich Ed. gyógyszerészeknél és Márton T. és Parr testvérek kereskedésében. Maros-Ludasán: Állás A. árúháza. M. Várhelyen: Bucher M. kereskedőnél. Medgyesen: Hienz A. gyógyszerésznél. Seps-Szent-Györgyön: Csathary és társánál. Szászrégenben: Czoppelt H. gyógyszerésznél. Temesvárt: Pecher J. gyógyszerésznél. Pesten: Pokorny J. és Édes-kuthy L. fűszerkereskedőknél.

Dr. Miller moh-nővényedve. Egy üvegtégely ára 50 kr.

STEIN JÁNOS

ERDÉLYI MUZEUM-EGYLETI KÖNYVKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRT

DIVATLAPOKAT

ajánlja a hölgyközönség szíves figyelmébe:

A MAGYAR BAZAR

mint

a nők munkaköre.

Megjelen havonként kétszer, két nagy iven.

Minden szám borítékban, színezett divatkép, szabásrajz- és kivágot szabászmintával.

Előfizetési ára helyben házhhoz hordva vagy vidékre: Egész évre 10 ft, félévre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr.

DER BAZAR

Illustrirte Damen-Zeitung.

Megjelen havonként kétszer, két nagy iven, szabásrajzokkal.

Különösen ajánlhatom mint eddig legjobbnak s legegyszerűbbnek bebizonyult divatlapot, mely mint egy millió példányba van elterjedve.

Előfizetési ára helyben: egy évre 8 ft. A vidékre bérmentve 1 évre 9 ft 20 kr. házhhoz hordva 1/2 " 4 ft. " 1/2 " 4 ft 60 kr. 1/4 " 2 ft. " 1/4 " 3 ft 30 kr.

Illustrirte

FRAUEN-ZEITUNG

A „Modenwelt“ nagy kiadása, szépirodalmi közlönyvel.

Megjelen 250,000 példányban.

Kis kiadás:

Évenként ezen kiadásban megjelen: 24 szám divat- és kézmunkákról, 12 szabás minta stb. melléklettel, 12 nagy színezett divatképpel, 24 szám szépirodalmi rész-szel, mint melléklet.

Előfizetési ára helyben: egy évre 8 ft. A vidékre egy évre 9 ft 20 kr. házhhoz hordva 1/2 " 4 ft. " 1/2 " 4 ft 60 kr. 1/4 " 2 ft. " 1/4 " 3 ft 30 kr.

Nagy kiadás:

Ezen kiadás a kis kiadásban megjelenőknél kívül még 24 nagy színezett divatlapot és 24 színezett tájviszeli képet tartalmaz.

Előfizetési ára helyben: 1 évre 11 ft 20. A vidékre bérmentve 1 évre 12 ft 40. házhhoz hordva 1/2 " 5 ft 60. " 1/2 " 6 ft 20. 1/4 " 2 ft 80. " 1/4 " 3 ft 10.

HAUS und WELT

Illustrirte Muster- & Modezeitung.

Megjelen havonként kétszer, két nagy iven.

Minden szám gazdag tartalommal és két-három pompásan színezett di-vatképpel és szabásrajzzal.

Előfizetési ára helyben: egy évre 12 ft. Vidékre bérmentve 1 évre 13 ft 20 kr. házhhoz hordva 1/2 " 6 ft. " 1/2 " 6 ft 60 kr. 1/4 " 3 ft. " 1/4 " 3 ft 30 kr.

DIE MODENWELT.

Illustrirte Zeitung für Toilette und Handarbeiten.

Megjelen havonként kétszer egy nagy iven, szabásrajzzal.
Előfizetési ára helyben: 1 évre 3 ft 60. Vidékre bérmentve egy évre 4 ft 80.
házhhoz hordva 1/2 " 1 ft 80. " 1/2 " 2 ft 40.
1/4 " 90. " 1/4 " 1 ft 20.

VICTORIA

Illustrirte Muster- u. Modezeitung.

Megjelen havonként kétszer, két nagy iven. Minden számban egy nagy színezett divatkép és minden második számban egy szabásrajz.

Előfizetési ára helyben: 1 évre 6 ft 80. Vidékre bérmentve egy évre 8 ft —
házhhoz hordva 1/2 " 3 ft 40. " 1/2 " 4 ft —
1/4 " 1 ft 70. " 1/4 " 2 ft —

MODEN-ZEITUNG.

Megjelen havonként kétszer egy nagy iven.

Előfizetési ára helyben: 1 évre 3 ft 20. Vidékre bérmentve egy évre 4 ft 40.
házhhoz hordva 1/2 " 1 ft 60. " 1/2 " 2 ft 20.
1/4 " — ft 80. " 1/4 " 1 ft 10.

Fent nevezetteken kívül elfogadok előfizetéseket minden bel- és külföldi folyóirat- és divatlapra, továbbá heti- és napilapokra, megjegyezve mindenütt még azt, hogy az előfizetési összegek bérmentve küldessenek be hozzám.

Tisztelettel

STEIN JÁNOS

könyvtáros

KOLOZSVÁRT.

Épen most jelent meg és
Stein János

könyvkereskedésében Kolozsvárt

kapható:

PETŐFI SÁNDOR
költeményei

II. teljes kiadás.

Pompás diszkötésben, képekkel 16 ft.

Diszkiadás füzetekben. Első füzet. Ára

1 ft 50 kr.

Kiseb kiadás 4 kötetben. Kötve 12 ft,

füzve 8 ft.

PÜF NEKI!

MOKÁNY BERCZI
válogatott gorombaságai.

Naptárrészszel 1877-re.

Ára 99 olvasztékos krajczár.

ATTANDE!

Lupi bácsi meg Bugaczi Laczi aszongyák, kár vóna újságba rekeszteni a tudományomat. Kaparjam össze a kit több évek olta elhullajtottam, egy csomóba.

Kaparni magam nem akarok, mer az urhol nem pázol. De megengedem, hogy hadd kössék egy hamvasba mások.

Hizzék rajta, a ki szittya magyar!

En meg csak az áldásomat lököm utánna!

Püf neki!

Domszögön, 1876. novemberibe.

Mokány Berczi.

(4) (6—10)

Bor- és sörök árai:

CSIKI TESTVÉREK

fűszer-, liszt-, ásványvíz-, csemege- és borüzletében

Kolozsvárt, főter 1 sz. idős gr. Teleki D. ház.

Év	Ár	Év	Ár
1875	70	1875	70
1876	70	1876	70
1877	70	1877	70
1878	70	1878	70
1879	70	1879	70
1880	70	1880	70
1881	70	1881	70
1882	70	1882	70
1883	70	1883	70
1884	70	1884	70
1885	70	1885	70
1886	70	1886	70
1887	70	1887	70
1888	70	1888	70
1889	70	1889	70
1890	70	1890	70
1891	70	1891	70
1892	70	1892	70
1893	70	1893	70
1894	70	1894	70
1895	70	1895	70
1896	70	1896	70
1897	70	1897	70
1898	70	1898	70
1899	70	1899	70
1900	70	1900	70

LEGKEDVELEBBI

MAGYAR- és FRANCOIA PEZSGŐK.

kőbányai kivitelű ser:

Aszok	28
Március	30
Dupla március	33
Márciusi Dréher	33

LEGNAGYOBB RANTÁR

Thea, Rum- és Liqueurökből.

(14) (2—3)

A coacs-eladás következő mérsékelt árai mellett történik:

kicsinyben 50 kiló 1 ft.
250-tól 500 kilóig 50 kiló 85 kr.
500 kilótól feljebb 50 kiló 75 kr.

Házhoz szállítva a távolság szerint 50 kilónként 5—10 krral több.

Külmegrendelések czukorhordókba pakolva pontosan teljesítenek.

A légszuszgár kezelésége Kolozsvárt.